

delovanja in odprtja spominske sobe Franceta Koblarja.

Slovensko kulturo dopolnjujemo z razstavami v pritličju, kjer v petih prostorih obravnavamo zgodovinsko železarstvo in žebeljarstvo. V prvem nadstropju imamo razstavo gozdno-lesnega gospodarstva z domačo obrtjo sodarstva, kateri je pridružena proizvodnja skrilaških kritin v štirih razstavnih prostorih. V drugem nadstropju smo posegli v kulturno zgodovinsko področje z razstavo o bivših društvih, najpomembnejša je spominska soba Fr. Koblarja, in čipkarst-

vom kot domačo umetnostjo. Vse v štirih prostorih. Posebna zgradba na dvorišču je posvečena predvsem spominu na pomembne umrle rojake Selške doline in ima uporaben namen za društveno delovanje in prirejanje občasnih razstav. Dvorišče je pa odprt prireditveni prostor za najrazličnejše prireditve. Razširitev pa odpira nove naloge za vzdrževanje muzeja v sedanjem stanju in za nadaljnji študij preteklosti, iz katerega bodo rasle nove razstave.

Niko Žumer

MUZEJSKA IZLETA

Zaradi bolezni vodnika se je letos čas izletov zavlekel v pozno poletje. Prvi izlet smo napravili 29. avgusta 1978. Peljali smo se skozi Logatec in Godovič v Idrijo, da smo si po 16 letih spet ogledali mestni muzej. Ob starih rudniških strojih na grajskem dvorišču nam je ravnatelj Bavdaž govoril o razvoju in težavah muzeja in nas nato popeljal po muzejskih zbirkah in v Bevkovo sobo. Po ogledu Divjega jezera, ki je kot znamenit kraški pojav proglašen za muzej

v naravi, smo hoteli na Vojsko ter skozi Mrzlo Rupo v Lokve, toda neki šofer, ki pozna te ceste, nam je to odsvetoval. Zato smo vožnjo v Lokve preusmerili skozi Godovič, Črni vrh, Col in Predmejo. V Lokvah smo se sprehodili po okolici hotela Poldanovec. Skozi Trnovo smo dosegli Novo Gorico, kjer smo imeli v hotelu Park naročeno skupno kosilo. Ob državni meji smo se skozi Šempeter in Vrtojbo pripeljali v Miren in se ustavili na nekdanjem mirenskem gradu, od ko-

Pred hotelom Park v Novi Gorici

Fot. Fr. Planina

der je lep razgled na goriško ravnino in na dolnji del Vipavske doline. Namesto utrdbe sta zdaj samostan in cerkev s slikarjama Toneta Kralja. Iz Mirna smo se povzpeli na Kras, se peljali skozi značilne kraške vasi Opatje Selo, Kostañjevico, Vojščico in Ivanji Grad v Komen, ki je središče planote. Daljši postanek smo imeli v Stanjelu, starodavnem utrjenem naselju, ki je bilo v boju Kosovelove brigade z Nemci leta 1944 zelo poškodovano. V dveh, za silo obnovljenih prostorih razvaljenega gradu smo videli načrte za obnovno gradnjo in risbe arhitektonsko zanimivih detajlov štanjelskih hiš, ki so večinoma močno poškodovane. Pod vhomom v naselje stojita dva kipa o NOB, delo kiparja Nemca. Po vožnji skozi Kobdilj s pristnimi kraškimi hišami smo se ustavili v Gočah v Vipavskih brdih, kjer je bil v kleti Vidrihove domačije prijeten zaključek poučnega izleta.

Dva tedna nato je bil 13. septembra 1978 drugi izlet, to pot čez državno mejo. Obiskali smo Ziljsko dolino na Koroškem, Karnijo v Furlaniji in zahodne Julijske Alpe v Italiji. Že pred prehodom čez Koren je vodnik razložil značilnosti pokrajine, zgodovinskega razvoja in gospodarstva v Ziljski dolini. Po kratkem postanku v Pečah smo se peljali skozi ziljske vasi, kjer še žive zatirani

Slovenci, od Šmohorja naprej pa skozi čisto nemške vasi. Po vsej dolini smo videli čista naselja brez zanemarjenih poslopij. Ustavili smo se še v Muti (Mauten) in krenili nato na staro, že v rimskih časih znano pot čez Karnijske Alpe, ki je zdaj sodobno urejena. Posebno odprevala Plöcken (1360 m) navzdol so jo Italijani odlično speljali v številnih okljukih in predorih. Ob reki But smo se peljali skozi karnijska naselja, od koder so se nekoč naselili pri nas zarodniki zdaj povsem slovenskih rodbin (Accetto, Lenassi, Gaspari itd.). Daljši postanek smo naredili v Tumiecu (Tolmezzo), središču Karnije ob Tagliamentu, precej poškodovanem po potresu. Od tam smo nadaljevali pot pod Belim vrhom (Monte San Simeone) in ob jezeru Cavazzo, kjer gradijo velike viadukte za novo cesto proti Vidmu (Udine). V Huminu (Gemona) smo spoznali strahotne učinke nedavnega potresa. Med razvalinami do tal porušeni stavb smo s težavo dognali, kje je stala starinska cerkev, pred katero smo se fotografirali na izletu leta 1975. Naprej je šla naša pot po Kanalski dolini in po stranski dolini Reklanice na preval Nevejo (1195 m), s katerega smo se nato spustili v dolino Jezernice, k Rabeljskemu jezeru, ki leži že v vnožju naših Julijskih Alp. Zadnji postanek smo

V Muti (Mauten) v Ziljski dolini

Fot. Fr. Planina

imeli na Trbižu, ki živi deloma tudi od naših kupcev, a se mu ne zdi vredno, da bi razen zelo redkih izjem postavil kje poleg italijanskih in nemških napisov tudi kakega slovenskega. Čez mejni prehod pri Ratečah smo se vrnil domov.

Kakor vedno je vodnik tudi letos vso pot dajal turistične podatke o pokrajini in krajih. Na zadnjem izletu je že spočetka opozoril, da je to naš petdeseti, tako rekob zlati izlet. Kolikor imamo kje napisano, je bil prvi muzejski izlet pred 20 leti, tj. leta 1958. ko smo obiskali v enem dnevu tri muzeje: tehničnega v Bistri, notranjskega in goriškega v Kromberku ter še začetno železarsko zbirko v Železnikih. Spočetka smo imeli po večini po en izlet, le včasih po dva: na leto, od leta 1968 pa po tri ali štiri leta 1975 celo pet izletov. Razen dveh dvodnevnih (v Prekmurje in po Istri) so bili vsi izleti enodnevni. Prekrižarili smo domala vse slovenske pokrajine znotraj in zunaj državnih meja ter kraje bližnje Hrvatske. Ogledali smo si 46 muzejev

in muzejskih zbirk. 12 rojstnih hiš pomembnih kulturnih delavcev, številne zgodovinske kraje in stavbe, spomenike in umetnine, podzemne jame, parke, jezera, slapove in druge naravne znamenitosti. Le v muzejih v Ljubljani in v Kranju se nismo bili, ker so preblizu. Mnogo članov našega društva se udeležuje po možnosti vseh izletov, mnogo jih je že pomrlo in se jih na izletih prijazno spominjamo. Po sili razmer nekateri prenehajo, pa prihajajo namesto njih novi. Udeležba je navadno tolikšna, da so vsi sedeži v avtobusu, ki ga od vsega začetka najemamo pri Transturistu oz. Alpe-touru, polno zasedeni. Ostanek vp'lačil izročamo društveni blagajni. Le enkrat se je zgodilo zaradi nepredvidenega podaljšanja vožnje in nepolne zasedbe, da je Muzejsko društvo z majhnim prispevkom krilo primanjkljaj. Do leta 1970 je izlete organiziral Lovro Planina, vodil pa podpisani, od tedaj pa oboje opravlja podpisani.

Francè Planina

PRISPEVEK H KRONIKI ŠKOFJE LOKE

Od 1. X. 1977 do 30. 9. 1978

5. oktobra. — Dnevni red današnje 6. redne seje skupščine škofjelokeške kmetijsko zemljiške skupnosti je med drugim obsegal tudi obravnavanje osnutka od loka o določitvi kmetij, sprejem pripomb na samoupravne akte skupnosti, razrešitev in imenovanje člana izvršnega odbora, regresiranje obresti nekaterih kreditov, izvrševanje plana v I. polletju itd.

V Škofji Loki so izročili namenu prenovljeno kinodvorano Sora. V otvoritvenem programu sta o obnovitvi govorila direktor kina in predsednik skupščine kulturne skupnosti, oktet Jelovica pa je zapel nekaj pesmi. Številno občinstvo si je nato ogledalo film Akcija, domače produkcije.

8. oktobra. — Ob mednarodnem dnevu gluhih je bil na loškem gradu zbor slušno prizadetih Slovenije. Več kot 700 udeležencev je nato krenilo v Dražgoše, kjer so se poklonili spominu tamkajšnjih žrtev in se seznanili s potekom legendarnih dogodkov. Zvečer so v podlubniški šoli mladi člani organizacije slušno prizade-

tih izvedli svečano akademijo. Pokroviteljstvo nad današnjimi prireditvami so prevzele občinske družbenopolitične organizacije.

9. oktobra. — Tamburaški orkester Biserica, ki je sekcija reteškega KUD Janko Kermelj je v domačem kraju proslavil 25-letnico neprekinjenega delovanja. Na koncertu so poleg tamburašev nastopili še basist Ladko Korošec, oktet Sava iz Kranja in Dekliški sekstet iz Bukovice. Najzaslužnejši tamburaši so prejeli Gallusove značke in druga priznanja.

11. oktobra. — Izvršni odbor občinske izobraževalne skupnosti je obravnaval finančno poročilo in načrt skupnosti, dopolnitve k družbenemu planu, predlog za sklic skupščine skupnosti in organizacijo razprave o štipendiranju ter predlog pogodbe za vzgojno svetovanje.

Predsedstvo občinske konference ZSMS je na svoji seji ugodno ocenilo dejavnost organizacije v preteklem obdobju, predvsem uspešno sodelovanje v